

Výtvarné

techniky

Hrajeme si s FIMO hmotou

Monika Brýdová

Hrajeme si s FIMO hmotou

Monika Brýdová

 P R E S S

Brno
2013

Hrajeme si s FIMO hmotou

Monika Brýdová

Odpovědný redaktor: Dalibor Kumr

Jazyková korektura: Eva Hánová

Vnitřní úprava a sazba: Pavel Václav Vaščák

Obálka: Pavel Václav Vaščák

Technický redaktor: Radek Střecha

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN 978-80-264-0266-4

Vydalo nakladatelství CPress v Brně roku 2013 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 18 139.

© Albatros Media a. s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

ALBATROS **MEDIA** a.s.

Obsah

ÚVOD	4
POMŮCKY A NÁSTROJE	5
ZÁKLADNÍ TECHNIKY	9
PROJEKTY	26
Backfilling	26
Oranžový backfilling	28
Backfilling s geometrickými vzory	33
Hidden magic	35
Bargello	45
Pruhy do kruhu	52
Lístekový	55
Veselé razítkování	59
Něžné kytičky	62
Paví oko	65
Indiánské léto	71
Mozaika	76
Proužkování	82
Ještěřčí vzor	88
Kaleidoskop	92
Mica shift	98
Rybí lesk	103
Tečkované kruhy	108

ÚVOD

Fimuji, tedy jsem. Tak nějak by se dalo popsat mé duševní rozpoložení. I díky tomu držíte v ruce moji pátou knihu na toto téma. Občas podezírám výrobce polymerových hmot, že do nich přimíchávají nějakou tajnou drogu, která způsobuje naprostou závislost na tomto materiálu. Na rozdíl od jiných závislostí je výsledkem této spokojená mysl a spousta krásných výrobků. Mám radost, že ve své závislosti nejsem sama a moc ráda se na svých kurzech setkávám s podobně „postiženými“ a je mi mezi nimi moc dobře. Přeji vám, aby tato kniha byla další inspirací pro vaši tvorbu a pokud vám do vašeho tvoření vnese radost, bude její účel zcela splněn.

Pohodu a relax při FIMOvání vám přeje

Monika Byčková

Pomůcky a nástroje

Tato sekce by mohla vydat na samostatnou knihu, nicméně protože v každé mé předchozí knize o tvoření z FIMO hmoty vše popisuji dosti podrobně, doufám, že mi tentokrát odpustíte trošku střídmější popis, aby zbylo více místa na projekty. Pokud budete chtít o základních pomůckách vědět více, můžete se podívat i na mé online kurzy na www.kurzyporadost.cz, kde vám vše podrobně vysvětlím v kurzu Květinová louka.

Určitě se neobejdete bez polymerové hmoty. Existuje několik druhů polymerových hmot a každá má něco do sebe. V jednotlivých projektech, pokud je to důležité, uvádím i typ hmoty, která je na projekt vhodná. ►

Strojek je další důležitá věc. Začít můžete s obyčejným nudlovačem a možná se časem propracujete k originálnímu strojku na polymerové hmoty, který je mnohem bytelnější. Mám pro vás tři rady, jak zvýšit kondici vašeho strojku. První je čištění strojku – nejen otírání válců, ale i občasné otočení a vydolování schované hmoty zesponu válců. Druhou radou je pořídít si svěrku a strojek upevnít nejen originální příchytkou, ale i z boku svěrkou. Válce tak při práci dostávají méně zabrat. A třetí rada ochrání plast kličky, který reaguje s polymerem a rychle se ničí (navíc stále padá na zem). Pokud si koupíte nový strojek a bude mít plastový kryt ručky, kupte si tzv. gripy na říditka jízdního kola. Stačí úplně nejlevnější. Grip namočte do jarové vody a natáhněte ho na kličku. Jde to ztuha, ale jde to. Po vyschnutí drží jako přibitý. Klička se dobře drží a při pádu na zem nedělá rámus. ▼

Řezáky jsou další důležitou pomůckou. Určitě si poříďte ostrý tenký řezák, protože tlustým tupým prostě tenký plátek neuříznete. Ten si nechte jako pomocníka na krájení hmoty přes obal nebo podřezávání z dlaždičky. Tenkým ostrým řežete pouze hmotu, aby se vám neztupil. A když se přeci jen ztupí, zkuste ho nabrousit brouskem na nože. Dalším šikovým řezákem je skalpel, který se hodí na jemné dočišťování. ▶

Podložka na práci je nejlepší obyčejná hladká dlaždička. Na ní můžete i výrobky péci v troubě. Kromě dlaždičky se neobejdete bez vlhkých ubrousků. ◀

Texturovací houbičky – často je v knize budu používat – jsou různé filtry a podložky. Zkuste zapátrat ve svém okolí a třeba nějakou šikovnou seženete – třeba v akvaristice Tenkými molitany jsou vyloženy různé krabičky. Houbičky můžete zakoupit i ve výtvarných potřebách. ▶

Tekutý polymer – existují různé druhy, různí výrobci. Já jsem si v poslední době zamilovala tekutý polymer od Kato. Hlavně proto, že hmota po něm neklouže. Tekutý polymer slouží jako lepidlo mezi neupečenou a upečenou hmotou. ◀

Vykrajovátky jsou kapitola sama o sobě. Čím více jich máte, tím více jich potřebujete. Já jsem už došla do fáze, kdy je nechávám podle svých návrhů vyrábět. Abyste prodloužili jejich životnost, tlačte na ně při vykrajování přes akrylovou destičku. Díky tomu předejdete deformaci. Drobná vykrajovátky skladujte ve speciální krabičce a ihned po použití je do ní vraťte, protože jinak se může stát, že je vyhodíte spolu s vlhkým ubrouskem apod. ▶▶

K pečení výrobků je nutná elektrická trouba s dobrou tepelnou regulací. Můžete využít klasickou troubu v běžné domácnosti, ale mnohem výhodnější je koupit si malou stolní troubu, která se dá pořídit řádově za několik set korun a její hlavní výhodou je úspora energie, protože pro upečení pár kousků šperků nemusíte roztápnout velký prostor klasické trouby. Dobré je si do ní pořídit i teploměr a kontrolovat, zda vám peče správně, protože nedopečené výrobky jsou křehké a lámou se, a naopak vyšší teplota může pokazit celé vaše dílo. ▼◀

K vrtání otvorů do šperků je dobré si pořídit malou vrtačku s minimálně 3 000 otáčkami, díky kterým budou otvory přesné a čisté. ◀

Na zabrušování hran se budou hodit jemné smirkové papíry na broušení za mokra, a když vás hmota hodně chytne, tak si určité pořídte leštičku, protože vyleštěný šperk je prostě krása. A zatím můžete nasadit rifle a leštit o ně. ▼▼

A pak tu máme ještě spoustu dalších věcí, které se pro práci hodí, například akrylový váleček, akrylová destička, kovové pravítko, extrudér, pinzeta, nástroje s kulatou hlavou apod. ▼

Neděste se, na začátek práce nepotřebujete vše, ale pokud vás polymerové hmoty chytí za srdce, tak se vám časem sbírka pomůcek rozroste, protože zjistíte, že spoustu udělátek prostě potřebujete mít.

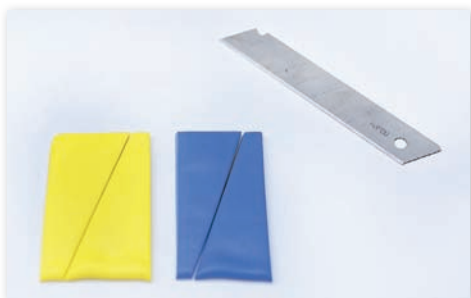
Přeji vám mnoho krásných chvil při práci na projektech této knihy a při FIMOvání vůbec.

Základní techniky

Blendování

Blendování je míchání barevných hmot tak, aby vznikaly pěkné barevné přechody. Základní je dvoubarevný blend.

1 Připravte si dvě barevné hmoty, které chcete mezi sebou nablendovat. Obě projedte strojkem na nejširší nastavení a zařízněte do tvaru dvou obdélníků. Ty diagonálně překrojte. Pokud překrojíte přesně z rohu do rohu, nebude ve výsledném barvu žádná z původních barev. Pokud chcete zachovat na začátku a konci blendu původní barvy, seřízněte diagonálně cca 1 cm od kraje ▼

2 Složte stejné barvy na sebe a oba trojúhelníky přiložte k sobě. Lehce zaválejte, aby se hmoty spojily. Podřízněte od podložky a začněte blendovat. ▼

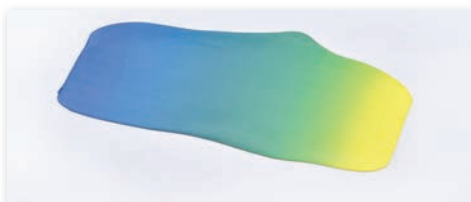
3 Projíždějte strojkem na nejširší nastavení. ▼

4 Po každém projetí pás přeložte. Snažte se rovnat vždy světlejší barvu hranou na hranu. ▼

5 Do strojku vždy dávejte překladem a pravou hranu pásu přikládejte k hraně strojku, lépe tak udržíte tvar obdélníku. ▶

Podobným způsobem – tj. skládáním trojúhelníků – můžete zkusit i vícebarevné blendy. Já vám však ukáži, že to jde i jinak – mnohem jednodušeji.

1 Pro tříbarevný a potažmo i vícebarevný blend si připravte barevné pásy hmoty proválené na nejširší nastavení strojku. ▶

3 Projíždějte strojkem. ▶

6 Tento krok opakujte tak dlouho, než vám vznikne krásný blend – tj. přechod jedné barvy do druhé. ◀

2 Plátky složte na sebe tak, že se v krajích necelý centimetr překrývají. Zaváležte, aby se hmoty spojily. ◀

4 Po každém projetí přeložte a skladem dávejte opět do strojku. ◀

5 Pokračujte tak dlouho, dokud vám nevznikne pěkný blend. ▶

6 Na začátku byste vždy měli začínat s dlouhými pásky. ▼

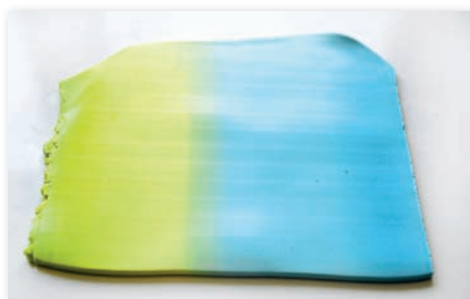
8 Poté jej stačí zarolovat. ▼

9 Vzniklý váleček stlačte pomocí akrylové destičky do požadované výšky. ▶

7 Může se ale stát, že po chvíli projíždění strojkem se vám již plát nevejde do strojku. ▼

10 Rozmáčkněte destičkou na placku a pokračujte v blendování. ▼

Začišťování zadních stran přívěsků apod.

Čím déle s hmotou pracujete, tím více chcete mít své výrobky dokonalé, alespoň by to tak mělo být. Proto je důležité se soustředit nejen na přední část výrobku, ale i na jeho „záda“. Protože často používáme jako podklad zbytkovou hmotu – tzv. scrap –, je dobré buď celá záda, nebo třeba jen hrany, dobře začistit.

1 Pokud potřebujete začistit celá záda šperku, připravte si vhodnou barevnou hmotu vyválenou na nejširším nastavení strojku spolu s tenkým molitanem a tekutý polymer. Doporučuji značku Kato, protože po ní hmotu neklouže tak jako u jiných značek tekutých polymerů. ▶

2 Tekutým polymerem natřete zadní část výrobku a hrany. Z plátu si vykrojte potřebný tvar. ▶

11 Stejným způsobem můžete také ze širokého nablendovaného pásu udělat dlouhý blendovaný pás, kde se vám barvy střídají po celé délce blendu. ▼

3 Přiložte barevnou hmotu na zadní část a přes molitan přitlačujte. ▼

4 Vytáhněte hmotu přes hranu. Důležité je, aby hrana byla předem zabroušená a hmota se o ni netrhala. ▼

6 Hotové opět upečte. ▼

5 Řeznou hranu opět zatupujte molitanem. Takto pracujte tak dlouho, než je hrana krásně schovaná hmotou. ▼

5 Přebytečnou hmotu z hran seřízněte skalpelem. ▼

7 Může se vám stát, že záda máte pěkná, protože jste jako podklad použili texturovanou černou hmotu, ale hrana výrobku není hezká, je vidět scrap a třeba vám i někde spoj praská. ▶

9 Pásek přitlačte stejnou texturovací houbičkou, kterou jste použili na texturování plátu na záda šperku. ▶

8 Pro tento případ si připravte pásek z černé hmoty a hranu potřete liquidem. Postupně pásek přikládejte. ◀

10 Případné přesahy zařezejte skalpelem a ještě jednou začistěte. Začištěný výrobek upečte. ◀

Závěsné systémy

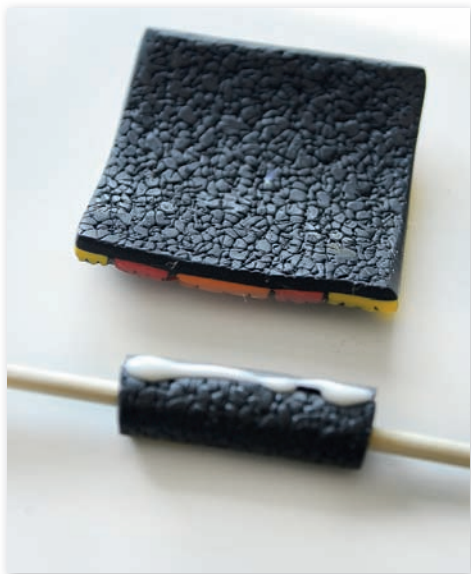
Kromě začistění výrobku si můžete na zadní stranu připravit šikový závěs – tzv. dutinku.

Na její výrobu si připravte černou hmotu projetou na nejširší nastavení strojku přes texturovací houbičku. ▶

- 1** Odřízněte z hmoty pruh o trochu užší, než je již upečený přívěsek, ke kterému vyrábíte závěs. Natočte hmotu na špejli. ▼

- 3** Natřete spoj tekutým polymerem – liquidem. ▼

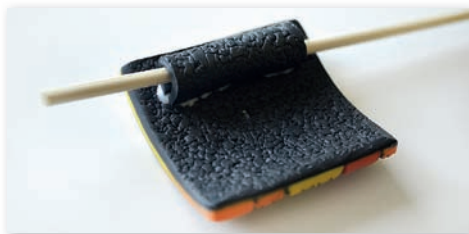

- 5** Poté špejli vyndejte a upečte. ►

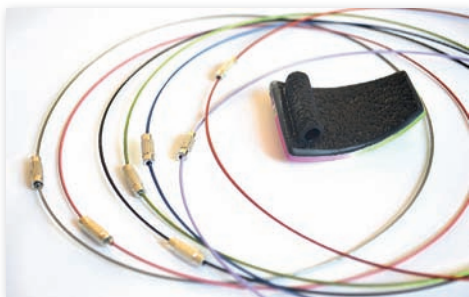
- 2** Seřízněte hmotu v místě, kde se spojí. ▼

- 4** Spolu se špejlí přiložte a pomocí špejle lehce zatlačte. ▼

6 Tímto způsobem můžete řešit i zavěšení několika dílů vedle sebe.

7 Dutinky můžete zavěsit na hotová bižuterní lanka. ◀

8 Pokud se vám ale konec lanka do dutinky nevejde (zdeformovala se vám nebo jste měli moc úzkou špejli) či pokud chcete lanko zkrátit, můžete si pomoci sundáním koncovky se šroubením. ▶

9 Stačí ji zmáčknout v protisměru jejím přimáčknutí k drátu a sundat. Po nasazení přívěsku či případném zkrácení díl nasadíme a opět zmáčkneme. Podáří-li se vám díl zničit, tak to není problém, koncovky lze zakoupit v korálkových obchodech i samostatně. ▶

10 Díky tomu, že lze koncovku sundat, můžete tato lanka využít i k navlečení na duté tvary. ◀